

digheder, der træffer afgørelse vedrørende barnet, men også forældrene og andre skal inddrage barnets synspunkter. Bestemmelsen har et videre fokus end udvalgets forslag til en bestemmelse om inddragelse af børn i sager om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær. Udvalget finder, at den omstændighed, at barnets egne synspunkter skal indgå *i alle forhold* vedrørende barnet, gør, at der er behov for at fremhæve, at barnets synspunkter skal indgå *alt efter dets alder og modenhed*. Ved en sådan bestemmelse fremhæves et perspektiv, som bør være retningsgivende i alle forhold vedrørende barnet. Udvalget foreslår derfor en indledende bestemmelse herom.

2.1.4. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er enig i, at det i en ny forældreansvarslov i lovteksten skal præciseres, at alle afgørelser efter loven skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet, og at barnets egne synspunkter skal indgå i alle forhold vedrørende barnet. Ministeriet finder det af afgørende betydning, at "barnets bedste" ikke alene er et bærende princip i praksis, men også afspejles i lovgivningen. Dette vil også medvirke til at imødekomme den kritik, der er fremkommet fra FN's Børnekomitee for Barnets rettigheder, hvor det er påpeget, at det er betænkeligt, at det generelle princip om barnets tarv (artikel 3 i FN's Børnekonvention) ikke er anvendt fuldt ud og behørigt indarbejdet i Danmarks politikker og ordninger.

Ministeriet er af den opfattelse, at der ikke findes nogen klar og entydig definition på "barnets bedste", men derimod snarere forskellige opfattelser, hensigter og interesse modsætninger om dette hensyn. Ministeriet er enig i, at en opregning af centrale elementer let kan føre til modsætningslutninger. Hertil kommer, at opfattelsen af dette hensyn givetvis ændres med tiden, og at hensynet til barnet i allerhøjeste grad afhænger af, hvilket barn der er tale om. Vurderingen af "hvad der er bedst for barnet" skal derfor altid ske ud fra en individuel vurdering af det enkelte barns forhold – herunder dets egen indstilling – sammenholdt med den viden og det erfaringsgrundlag, der i øvrigt foreligger eller kan bibringes sagen i form af f.eks. børnesagkyndig sagkundskab. Ministeriet lægger dog afgørende vægt på, at der også fremover vil skulle tages hensyn til, om den ene forælder uden rimelig grund hindrer den anden forælders samvær. Ministeriet finder desuden, at det i den forbindelse bør understreges, at et barn har ret til og behov for kontakt til begge sine forældre, og begge forældre har et ansvar for, at samværet med barnet kan virkeliggøres. Det er derfor vig-

tigt, at der hurtigt gribes ind over for samværschikane. Der henvises til pkt. 4.10. om samværschikane.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende kan derfor tilslutte sig, at der ikke længere i materielle enkeltbestemmelser foretages forskellige nuanceringer af kriteriet "barnets bedste", men at der indføres en bestemmelse i loven om, at alle afgørelser træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet. På samme måde kan ministeriet tilslutte sig, at der i alle forhold vedrørende barnet skal tages hensyn til barnets egne synspunkter efter alder og modenhed.

Der henvises til lovforslagets §§ 4 og 5 og til bemærkningerne hertil.

2.2. Inddragelse af barnet

2.2.1. Gældende ret

Børn inddrages i forældremyndigheds- og samværsager på forskellig vis, således at deres situation eller synspunkter kan blive godt belyst. Forældrenes egne oplysninger om barnets og familiens forhold udgør den primære kilde til sagens oplysning. Forældrenes forklaringer om deres egen opfattelse af barnets opvækst, barnets nuværende liv, modenhed og trivsel er væsentlige elementer i en "bevisførelse" og er også grundlag for den videre vurdering af, om og i givet fald hvordan barnet skal inddrages i sagen. Forældrenes oplysninger kan medvirke til at sikre, at inddragelsen af barnet sker på den bedst mulige måde for barnet.

Forældres egne oplysninger kan også indebære en fremlæggelse af erklæringer/vurderinger, hvor barnet i et andet regi har udtalt sig om relevante forhold for sagen, og således indebære, at der tidligt i sagsforløbet rettes et direkte fokus på barnets behov. Undersøgelser i kommunalt regi, erklæringer fra skolepsykologen, udtalelser fra barnets børnehavn mv. kan alt sammen være en vigtig del af sagens oplysning og føre til en indirekte inddragelse af barnet – og være med til at kvalificere en indledende vurdering af barnets modenhed.

Efter den gældende § 29 b i lov om forældremyndighed og samvær skal der – når et barn er fyldt 12 år – finde en samtale sted med barnet, før der træffes afgørelse i en sag om forældremyndighed eller samvær. Samtalen kan dog undlades, hvis den må antages at være til skade for barnet, eller hvis samtalen er uden betydning for sagens afgørelse. Er barnet under 12 år, skal der afholdes en sådan samtale, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Bestemmelsen gælder både for statsforvaltningerne og